

A close-up photograph of a child's hands drawing on a piece of paper with a red pencil that has white polka dots. The child is wearing a blue and white striped shirt. On the wooden table, there are several other colored pencils in green, purple, and orange. The background is softly blurred.

Jaarverslag uitvoering Leerplichtwet

Schooljaar 2019-2020

gemeente
Het Hogeland

Inleiding

Hierbij presenteren wij het jaarverslag 2019-2020 van onze gemeente Het Hogeland over de uitvoering van de Leerplichtwet (1969).

De Leerplichtwet heeft als doel het recht op onderwijs te waarborgen en is een belangrijk instrument bij het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

Op grond van artikel 25 van de Leerplichtwet brengt het college jaarlijks de gemeenteraad op de hoogte van het uitgevoerde leerplichtbeleid van het laatst afgesloten schooljaar.

Wat is leerplicht?

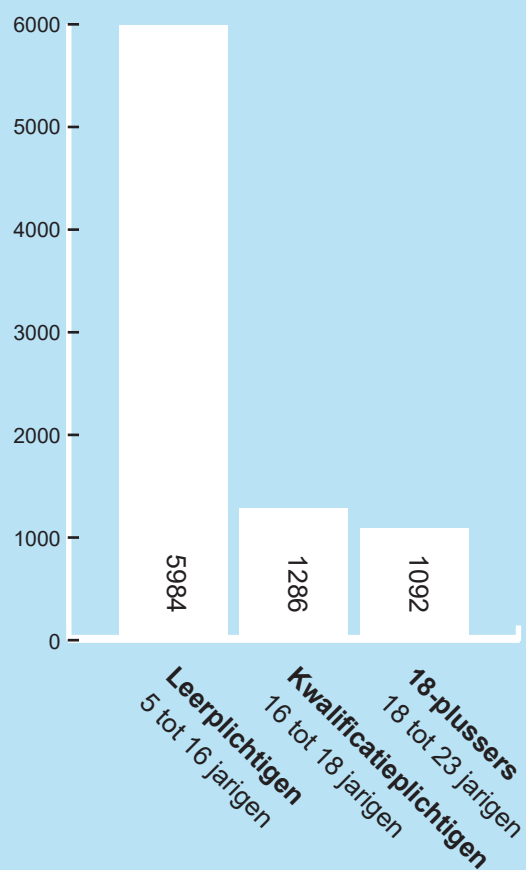
Kinderen mogen vanaf 4 jaar naar het basisonderwijs. Vanaf 5 jaar tot en met het schooljaar waarin een leerling 16 jaar wordt geldt de leerplicht. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet voor alle leerplichtige inwoners in haar gemeente, ongeacht of zij een school binnen of buiten de gemeentegrenzen bezoeken.

Wat is kwalificatieplicht?

Voor leerlingen zonder startkwalificatie geldt de kwalificatieplicht. Dit is een verlengde leerplicht totdat de leerling de leeftijd van 18 jaar bereikt. Een startkwalificatie is een diploma VWO, HAVO of MBO niveau 2 (en hoger). De kwalificatieplicht is bedoeld om jongeren een betere kans te geven op de arbeidsmarkt.

Jongeren van 18-23 jaar zonder startkwalificatie vallen voor begeleiding onder het RMC, het Regionale Meld en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Jongeren die aangemeld zijn bij het RMC worden geholpen en gestimuleerd om terug naar school te gaan of om werk te vinden waarbij ze een diploma kunnen behalen. De RMC functie voor onze gemeente Het Hogeland is samen met de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum ondergebracht bij het bureau RMC Noord - Groningen in Delfzijl.

Leerplichtige en kwalificatie plichtige leerlingen gemeente Het Hogeland in 2019.
Jaarlijkse peildatum 1 oktober.

Kerntaken

Onze ambitie is:

Vroegtijdige betrokkenheid, waardoor verzuimuren laag blijven.
Vlotte zorginzet waar nodig en minder handhavend optreden.

Het is de taak van de gemeente om te controleren of de Leerplichtwet en het RMC- beleid binnen de gemeente wordt nageleefd. Hierbij controleert de gemeente ouders op hun verplichting tot inschrijving en het schoolbezoek van hun leerplichtige kinderen. Jongeren vanaf 12 jaar zijn zelf medeverantwoordelijk voor het bezoeken van de school.

De gemeente is gesprekspartner van de scholen om ervoor te zorgen dat er een goed verzuimprotocol is en dat de verzuimregistratie goed wordt uitgevoerd. In het verzuimprotocol moet vroegtijdige betrokkenheid van de leerplichtambtenaar zijn opgenomen.

Bij bezoek aan de scholen zal ook de Onderwijsinspectie de verzuimregistratie controleren.

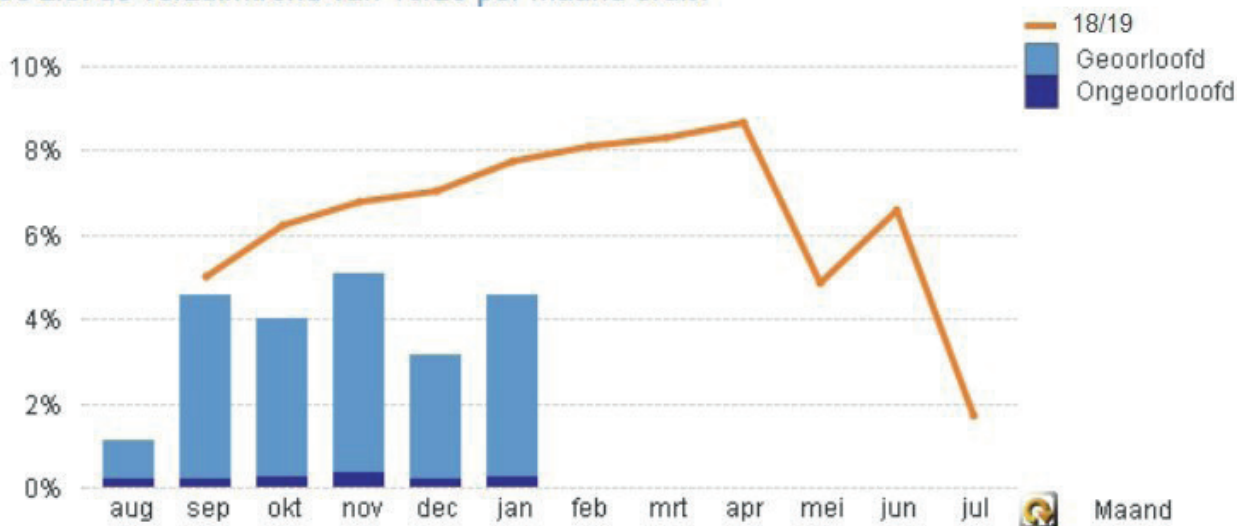
Bij preventie en vroegtijdige signalering van verzuim wordt voorkomen dat kinderen en jongeren in hun vorming en ontplooiing worden bedreigd.

In de samenwerking met Het Hogeland College te Uithuizen laat een goed verzuimprotocol en verzuimregistratie inmiddels gunstige resultaten zien. Vanaf de start van het schooljaar zijn de leerplichtambtenaren in beeld. De leerplichtambtenaren zijn jaarlijks aanwezig op de georganiseerde ouderavonden waarin het verzuimprotocol en de verzuimregistratie wordt uitgelegd.

Daarnaast is er regelmatig (6-8 keer per schooljaar) een preventief spreekuur op de school en is er nauw contact met het zorgteam en de verzuimcoördinator van de school.

Onderstaande grafiek laat een mindering van het verzuim op Het Hogeland College te Uithuizen zien in het schooljaar 2019-2020 ten opzichte van het schooljaar 2018-2019.

Hoe ziet de verzuimtrend van 19/20 per maand eruit?

Schoolverzuim

Absoluut verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling staat niet ingeschreven bij een school.

Relatief verzuim

De leerling staat ingeschreven bij een school maar verzuimt van de lessen en/of komt te laat. Relatief verzuim kan worden onderverdeeld in *signaalverzuim*, *licht verzuim* en *luxe verzuim*. Wanneer een leerling in 4 weken 16 lesuren verzuimt, dan is de school verplicht dit te melden bij de gemeente via het digitale verzuimloket van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs)

Signaalverzuim

Wanneer een leerling vaak te laat komt of regelmatig spijbelt dan spreek je van signaalverzuim. Dit kan een signaal zijn dat er sprake is van onderliggende problematiek. Hierbij geldt dat hoe eerder de leerplichtambtenaar wordt betrokken, hoe beter langdurig thuiszitten en zelfs voortijdig schoolverlaten kan worden voorkomen.

Licht verzuim

Bij minder dan 16 uur per 4 weken spreek je van licht verzuim. Het melden van licht verzuim is niet verplicht maar wel wenselijk. Om verder verzuim te voorkomen houden de leerplichtambtenaren preventieve gesprekken op de verschillende voortgezet onderwijs locaties in de gemeente Het Hogeland.

Luxe verzuim

Wanneer een leerling zonder toestemming van de school en/of de leerplichtambtenaar met verlof gaat buiten de schoolvakanties dan is er sprake van luxe verzuim.

Ziekteverzuim

Ziekte wordt geregistreerd als geoorloofd verzuim. Om verschillende medische redenen kan een leerling niet naar school. Vaak ziek zijn is een risicofactor en kan duiden op andere problemen. Hierin is het belangrijk dat school alert is op veelvuldige ziekmeldingen en het verzuim meldt bij de jeugdarts en de leerplichtambtenaar om in dergelijke casussen gezamenlijk te kunnen optrekken.

Verzuimmelding vanuit het verzuimloket DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs)

Scholen zijn verplicht een melding te doen bij de gemeente wanneer er sprake is van 16 verzuim uren in 4 weken via het verzuimloket van DUO (Dienst uitvoering Onderwijs)

Overige betrokkenheid leerplichtambtenaren

Naast de verplichte verzuimmeldingen vanuit het verzuimloket van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) zijn de leerplichtambtenaren op vele andere manieren betrokken bij leerlingen. Bijvoorbeeld bij de controle op het absoluut verzuim, de verzuimspreekuren op het voorgezet onderwijs, het Risico Jongeren Overleg (RJO). Maar ook door inschakeling van de leerplichtambtenaar door de samenwerkingspartners.

2018 - 2019

!

157

Verzuimmeldingen
vanuit het
verzuimloket (DUO)

!

368

Overige
betrokkenheid
leerplichtambtenaren

2019 - 2020

!

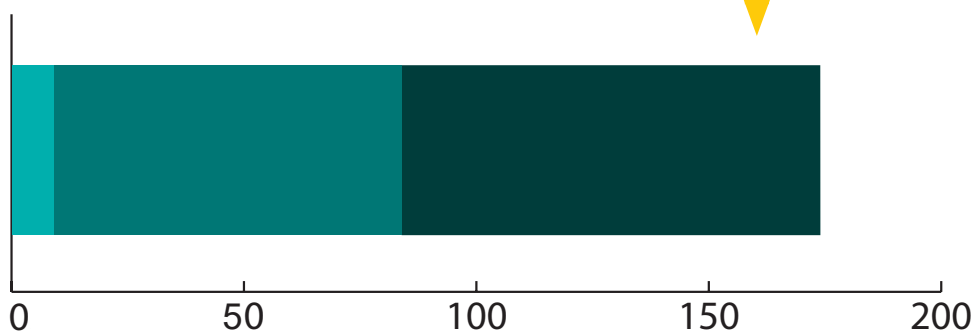
169

Verzuimmeldingen
vanuit het
verzuimloket (DUO)

!

286

Overige
betrokkenheid
leerplichtambtenaren

Luxe verzuim	4
Overig verzuim	75
Verzuim > 16 uren per 4 weken	90

Vrijstellingen

Artikel 5 van de Leerplichtwet regelt de vrijstelling van inschrijving op een school.

Artikel 5 onder a:

Vrijstelling zolang de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten.

Artikel 5 onder b:

Vrijstelling op grond van overwegend bezwaar tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen of instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden.

Artikel 5 onder c:

Vrijstelling op grond van het volgen van onderwijs in het buitenland.

Vrijstellingen in Het Hogeland

2018

2019

2019

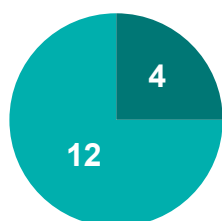
2020

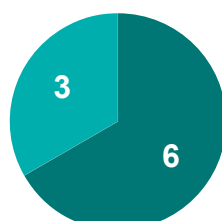
Handhaving

De leerplichtambtenaar met opsporingsbevoegdheid (BOA) is bevoegd tot het opmaken van een proces-verbaal en kan bij beginnend verzuim en enkelvoudige problematiek een leerling naar Halt verwijzen.

Jongeren krijgen bij Halt een leerstraf. Wanneer het verzuim en de problematiek aan blijft gaat de leerplichtambtenaar over tot het opmaken van een proces-verbaal. Dit proces-verbaal gaat naar het openbaar ministerie (OM) en in kopie naar de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). De Raad voor de Kinderbescherming adviseert de rechter – na onderzoek- over de strafmaat. Meestal is dat verplichte hulpverlening (jeugdreclasseringsmaatregel), een (voorwaardelijke) geldboete, een taakstraf voor de jongere of een combinatie van genoemde maatregelen. De leerplichtambtenaar is aanwezig bij de zitting en wordt gevraagd de (huidige) situatie toe te lichten.

Halt verwijzingen

Proces-verbaal

2018 - 2019

2019 - 2020

In het schooljaar 2018-2019 is er geen proces-verbaal opgemaakt voor luxe verzuim.

*Er zijn aan het einde van het schooljaar 2019-2020 nog 4 meldingen gedaan aangaande luxe verzuim, deze zijn nog in behandeling.

Leerplicht tijdens Corona

Op 16 maart 2020 gingen de scholen dicht en moesten leerlingen samen met hun ouders zoveel mogelijk thuis blijven. De scholen gingen dicht, maar het (thuis)onderwijs ging door. Dit werd door de scholen op verschillende manieren aangeboden. Scholen werden geconfronteerd met de uitdaging om contact te hebben maar vooral om contact te behouden met hun leerlingen en de ouders. In tegenstelling tot de landelijke berichten waren leerlingen in de gemeente Het Hogeland goed in beeld en zijn de leerplichtambtenaren in enkele gevallen ingezet om de schoolgang weer te herstellen. Daarnaast hadden de leerplichtambtenaren afstemming met de scholen en de sociale teams van gemeente Het Hogeland om extra aandacht te hebben voor de kwetsbare kinderen en jongeren.

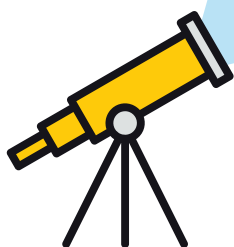
Een blik op het schooljaar 2020 - 2021

Wat gaan de ontwikkelingen worden met betrekking tot het **online lesgeven** en hoe verhoudt zich dat tot de leerplicht?

Elk jaar, op de derde donderdag in maart is er de **dag van de leerplicht**. Het doel van deze dag is het onder de aandacht brengen van de leerplicht en het recht op onderwijs bij leerlingen, ouders, scholen en andere betrokkenen. Welke invulling kunnen we hieraan geven in 2021?

Een **goed verzuim protocol en verzuimregistratie** laat zichtbaar goede resultaten zien. Hoe kunnen we in samenwerking met de andere scholen in gemeente Het Hogeland dit voortzetten en uitbreiden?

Het **contact** met de onderwijsinstellingen voor het primaire onderwijs in de gemeente Het Hogeland is sterk verbeterd. Scholen melden verzuim eerder en nemen sneller contact op om te overleggen. De Leerplichtambtenaren van de gemeente Het Hogeland zullen blijvend moeten investeren in dit contact om de samenwerking nog meer te versterken.

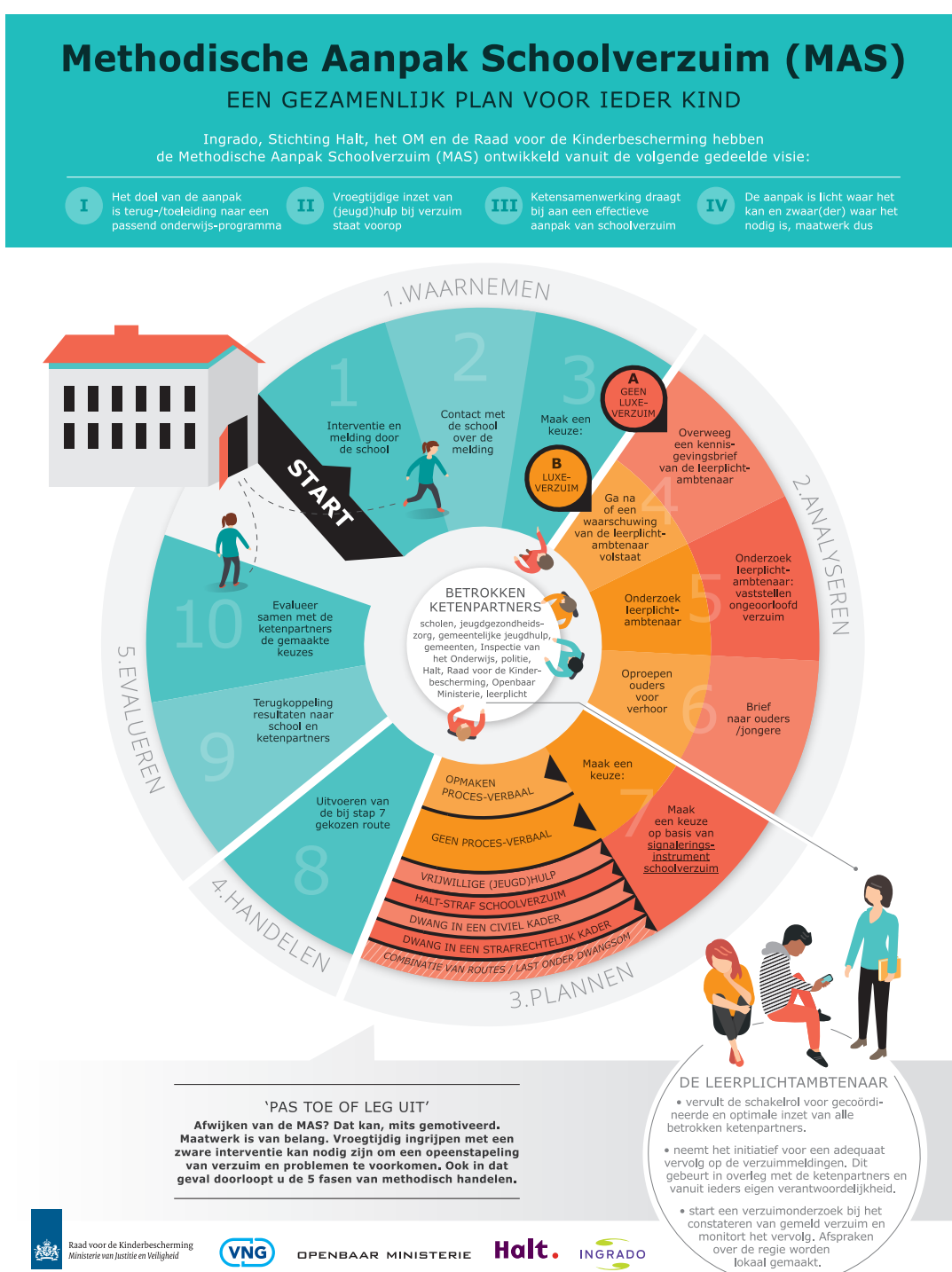
Methodische aanpak schoolverzuim

Bij de aanpak van schoolverzuim is het belangrijk dat er snel stappen worden gezet om (langdurig) schooluitval te voorkomen. De leerplichtambtenaren van de gemeente Het Hogeland streven ernaar om binnen 2 werkdagen een melding vanuit het verzuimloket op te pakken.

Een eenduidige aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase helpt daarbij. Daarom is de methodische aanpak schoolverzuim (MAS) ontwikkeld.

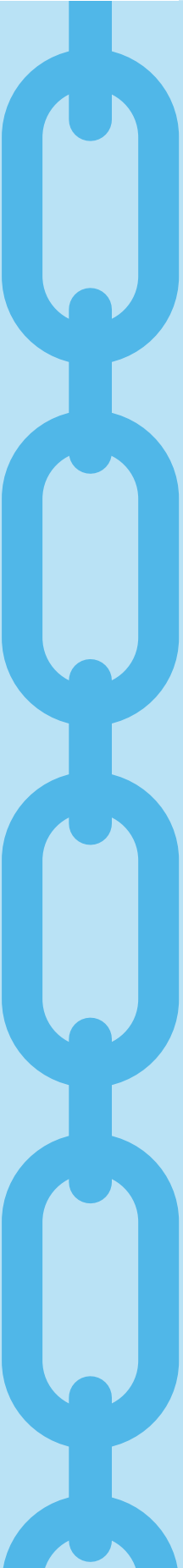
De aanpak kent 5 fases

1. Waarnemen: het probleem signaleren
2. Analyseren: het probleem in beeld krijgen en begrijpen
3. Plannen: opstellen van een plan om het probleem aan te pakken
4. Handelen: uitvoeren van het plan
5. Evalueren: effecten vergelijken met beoogde resultaten en daaraan conclusie(s) verbinden

Leerplicht als partner in het onderwijs, zorg en strafketen

Zo kijken onze samenwerkingspartners er tegenaan:

Het Sociaal Team Jeugd ervaart de samenwerking tussen leerplicht en Jeugd als zeer prettig, haast alsof we onderdeel zijn van hetzelfde team. Leerplicht is goed bereikbaar en denkt mee in moeizame casussen waarbij we samen optrekken. Je kunt snel sparren en snel samen schakelen waardoor je elkaar aanvult en versterkt. Wat mij betreft blijven we deze korte lijnen in de toekomst behouden.

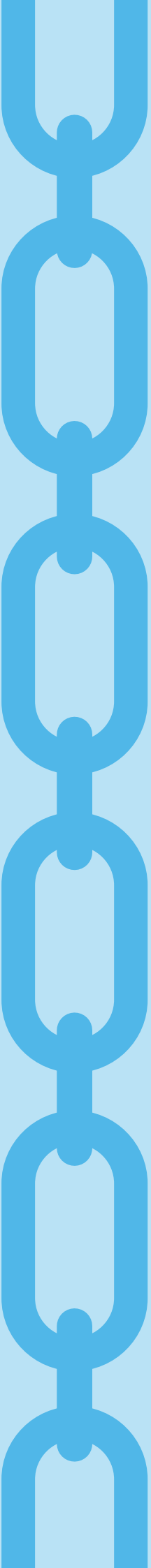
Tessa de Jong,
Casemanager Jeugd

Halt (Het ALTERNatief) werkt in de gemeente Het Hogeland nauw samen met partners in de straf- en zorgketen, zoals gemeenten, leerplicht, politie, scholen, sociaal/wijkteams en jongerenwerk. Vanuit de werkprijktijk voorziet en adviseert Halt opdrachtgevers en ketenpartners over relevante trends, cijfers, zorgsignalen en de manier van verwijzen. Daarnaast stemt Halt af welke maatregelen en activiteiten zij inzet. Van belang is een integrale aanpak waarbij alle partijen van elkaar weten wat ze doen om de verschillende leefgebieden waarin de jongere verkeert met elkaar in verband te brengen. Deze samenwerking verloopt zeer goed in de gemeente Het Hogeland. Op deze manier wordt jeugdcriminaliteit effectief aangepakt!

Ilja Koens
Medewerker Halt Noord-Nederland

De ISK Groningen (Internationale Schakelklas) hecht veel waarde aan een goede samenwerking met alle partijen die direct of indirect betrokken zijn bij een leerling. De leerplicht is zo'n partij. Omdat verzuim vaak een teken is van achterliggende problematiek, is het belangrijk dat school, leerplicht, ouders en soms ook hulpverlening goed met elkaar samenwerken. Het afgelopen schooljaar heeft de ISK meerdere malen contact gehad met de leerplicht van de gemeente het Hogeland. Dit heeft geresulteerd in snelle ondersteuning van de betreffende leerlingen en het gezin waar zij deel van maken. Hierdoor is het verzuim verminderd.

Saskia Stellingsma
Ondersteuningscoördinator ISK Groningen

In het schooljaar 2019-2020 is er meerdere malen contact geweest met (één van) de leerplichtambtenaren (LPA). We hadden een zestal preventieve spreekuren ingepland, waarvan de laatste twee niet door zijn gegaan in verband met de sluiting van de school i.v.m. het Coronavirus. De spreekuren leveren in de meeste gevallen op dat leerlingen niet vervallen in veelvuldig ongeoorloofd verzuim. Bij leerlingen die (dreigende) thuiszitters zijn sluit de LPA aan in het eerste gesprek en denkt mee over oplossingen. Daarna blijven ze betrokken bij de casus. De LPA is altijd goed bereikbaar en staat open voor het meedenken over een casus.

Joke Bloem

Coördinator Leerling ondersteuning Het Hogeland college te Warffum

Een paar keer per jaar hebben wij overleg met de leerplichtambtenaar. Het is prettig om met ze te sparren over de diverse redenen van verzuim en hoe daar naar te handelen. Hierbij is het voor ons belangrijk dat wij gesteund worden als wij twijfelen over het toepassen van de wet aangaande leerlingen met verzuim.

Jaap Lesman

Directeur samenwerkingsschool de Dobbe te Roodeschool
Directeur neutrale basisschool de Sterren te Uithuizermeeden

De leerplichtambtenaar

Als meerscholen directeur in het basisonderwijs heb ik hem of haar soms even nodig. De bedoeling is duidelijk en dat is dat kinderen in Nederland naar school gaan en onderwijs volgen. Dit is niet vanzelfsprekend, er zijn heel wat uitzonderingen die maken dat kinderen niet naar school gaan of kunnen. Wat fijn om samen met de leerplicht de afstemming te zoeken in een casus, elkaar mee te nemen in processen die spelen. Is het de letter of is het de geest van de wet?

Mathilde Lievers

Meerscholen directeur VCPO N-G (Vereniging voor Christelijk Primair Onderwijs Noord-Groningen)

Jaarverslag Leerplicht

Schooljaar 2019-2020

gemeente
Het Hogeland